

ת"פ 26098/11/11 - המאשימה פרקליטות מחוז צפון- פלילי נגד הנאשם בוריס צארניאק

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 26098-11-11 פרקליטות מחוז צפון- פלילי נ' צארניאק

בפני כב' השופט יוסי טורס

המאשימה פרקליטות מחוז צפון- פלילי

נגד

הנאשם בוריס צארניאק

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד

הנאשם -

ב"כ הנאשם - עו"ד

מזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בשלוש עבירות של זיוף בידי עובד ציבור, לפי סעיף 414(2)+421 רישא לחוק העונשין, בשלוש עבירות של שיבוש הליכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק העונשין ובשלוש עבירות של מרמה והפרת אמונים, לפי סעיף 284 לחוק העונשין. להשלמת התמונה יובהר שבהכרעת הדין זיכיתי את הנאשם מעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע וכן קבעתי שלא הוכחה הנסיבה המחמירה שבעבירת הזיוף בידי עובד ציבור שעניינה קבלת "דבר באמצעות מסמך מזויף". לאור כך הורשע הנאשם בחלופה המקלה יותר שבסעיף 421+414(2) לחוק העונשין.

2. עובדות המקרה תוארו בהרחבה בהכרעת הדין, אך אחזור על עיקרן לצורך גזר הדין. הנאשם שימש כעובד לשכת ההוצאה לפועל בחיפה והיה חברו הטוב של אדם בשם מיכה זינטי אשר היה בעל משרד לטיפול בתיקי הוצאה לפועל (להלן: "זינטי").

בשלושה מקרים שונים, התבקש הנאשם על ידי זינטי לשנות פרטים מהותיים בתיקי הוצאה לפועל. היו אלו תיקים ישנים בהם לא בוצעה כל פעולה שנים רבות וסכום החוב בהם היה גבוה. בשני תיקים היה סכום החוב כ- 1,500,000 ש"ח ובתיק השלישי כ- 77,000 ש"ח.

השינויים אותם ביצע הנאשם לבקשתו של זינטי כללו שינוי שמות החייב והזוכה באותו תיק, והעברתו מיד לאחר מכן ללשכת ההוצאה לפועל בנצרת. במהלך שמיעת הראיות הובהר שתוצאת העברת תיק ישן ללשכה אחרת היא שהתיק מקבל מספר של תיק "חדש" שכן המספר כולל את חודש ושנת הפתיחה (בדומה לתיקי "נט המשפט").

הנאשם ביצע שינויים אלו ללא שקיבל לידיו בקשות בכתב, כמתחייב בלשכת ההוצאה לפועל, אלא הוא עשה כן לבקשתו של זינטי על פי בקשות טלפוניות.

מטרתו של זינטי בשינויים אלו הייתה להשתלט על עיזבונות של קשישים שנפטרו עריריים, אולם לנאשם לא יוחסה ידיעה על תכנית זו. כמו כן לא יוחסה לנאשם כל טובת הנאה שצמחה לו מפעולותיו כאמור. לאור כך זיכיתי, כאמור, את הנאשם מהחלופה המחמירה שבסעיף 421 לחוק העונשין (אשר יוחסה לו בכתב האישום וכנראה בשגגה) והוא הורשע בחלופה המקלה שברישא לסעיף 421 הנ"ל. עוד אציין כי זיכיתי את הנאשם מעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, שכן קבעתי שלאור העובדה שמדובר בעובד הוצאה לפועל וזינטי היה חברו הטוב, אין בהכרח צורך בתכנון מוקדם של השניים לצורך ביצוע העבירה והיא יכולה הייתה להתבצע גם ללא תכנון מוקדם, אלא אגב פניה טלפונית של זינטי והיעתרותו של הנאשם לבקשה.

בהכרעת הדין דחיתי את טענת הנאשם לפיה האמין שמבצע הוא פעולה לגיטימית וכשרה, במסגרת תפקידו כפקיד הוצאה לפועל. קבעתי שהנאשם היה מודע לכך שמדובר בפעולות שאינן מבטאות זכות אמת וכי זינטי לא היה זכאי לקבל את מבוקשו בדרך המלך, היינו על ידי הגשת הבקשה בכתב והפנייתה לרשם לצורך החלטה. קבעתי גם שהנאשם היה מודע היטב לכך שהפקידים אינם רשאים לבצע פעולות של שינוי שם החייב או הזוכה וכן העברת תיק ללשכה אחרת, וכאשר עשה כן ידע היטב שהוא מבצע פעולה שמצויה בסמכות רשם.

קבעתי עוד שהנאשם היה מודע לשיטת העבודה הנכונה במערכת ההוצאה לפועל וחרף זאת ביצע את הפעולות האסורות הנ"ל, תוך עקיפת רשם ההוצאה לפועל. לצורך כך ביצע הנאשם את הפעולות במסך המכונה "מסך יישום" המיועד ליישום החלטות הרשם ולא לפעולות פקידים.

תסקיר שירות המבחן

3. לבקשת הנאשם הפניתי את עניינו לשירות המבחן. התקבל תסקיר מפורט הסוקר את תולדות חייו של הנאשם. הנאשם נשוי כבן 38, שירת שירות צבאי חלקי ושחרר בשל נסיבות כמפורט בתסקיר. לאחר שחרורו עבד במספר עבודות עד אשר נקלט בשנת 2000 במערכת ההוצאה לפועל. בעקבות חשיפת העבירות מושא תיק זה, הושעה מעבודתו ומאז הוא עובד כמאבטח במפעל. לנאשם ילדה כבת 8 ותינוק. אשתו אינה אזרחית ישראל והזוג בתהליך לקבלת אזרחות. צוין כי ההליך הפלילי מעכב את סיום התהליך.

בהתייחסו לעבירות בהן הורשע, שב הנאשם ופירט בפני קצינת המבחן את גרסתו לאירועים כפי שטען בבית המשפט. הנאשם טען כי אכן מעשיו חרגו מגבולות תפקידו, אך הוא לא היה מודע לכך שהן נועדות לצורך מעשה פלילי. שירות המבחן התרשם, אפוא, כי התייחסותו הרגשית לעבירות שביצע מצומצמת והגנתית והוא מתקשה להעמיק בנסיבות שהביאו אותו לבצע את העבירות בהן הורשע, אלא משליך את האחריות על גורמים חיצוניים.

בהתייחסו לסיכויי השיקום ציין שירות המבחן כי הנאשם הותיר רושם של אדם הנעדר דפוסים עבריינים. עוד צוין כי ההליך המשפטי הותיר בו חותם הרתעתי שיש בו לצמצם את הסיכוי להישנות העבירות.

לאור כך המליץ שירות המבחן על עונש בדמות צו של"צ בהיקף של 350 שעות תוך שציין שעונש של עבודות שירות יביא לפיטוריו מעבודתו כיום. שירות המבחן אף ציין כי הנאשם טען שעונש מאסר ארוך עלול להביא לדחיית בקשת בת זוגו לקבלת אזרחות ועל כן ציין (ונראה שבטעות) שאף הרשעה עלולה להביא לדחיית הבקשה. חרף כל זאת צוין שהדבר אינו חד משמעי ועל כן נמנע שירות המבחן מהמלצה ברורה בנושא. יצוין כי הסגורית זנחה את הטיעון לאי הרשעה במהלך טיעוניה לעונש, כך שהנושא חסר חשיבות.

טיעוני הצדדים לעונש

4. **ב"כ המאשימה** טען כי הנאשם אכן נעדר עבר פלילי, אולם יש לראות זאת כנסיבה "כמעט אינהרנטית" לעבירות בהן הורשע, שכן מדובר בעבירות שיכול לבצע רק עובד ציבור, אשר בהגדרתו אמור להיות נקי כפיים ונעדר עבר פלילי. בצד היעדר עבר פלילי, הוגש פסק דין של בית הדין למשמעת של עובדי המדינה ממנו עולה כי הנאשם הורשע בשנת 2005 (על פי הודאתו) בעבירות משמעת בשל כך שבין השנים 2002-2003 יצא 12 פעמים לבצע עבודות עיקולים בשכר ולא החתים את כרטיס העובד שלו בלשכת ההוצאה לפועל. עונשו של הנאשם, אשר הוטל במסגרת הסדר טיעון, היה נזיפה חמורה והפקעת משכורת קובעת אחת. יצוין כי עמדת המשרד, כפי שבוטאה בפני בית הדין, הייתה שיש לפטר את הנאשם בשל חומרת מעשיו. עמדה זו כאמור לא התקבלה.

בהתייחס לעבירות בהן הורשע הנאשם הדגיש ב"כ המאשימה את הקביעות בהכרעת הדין בדבר מודעותו של הנאשם ושלילת גרסתו לתום לב בפעולותיו. נטען כי בפעולותיו פגע הנאשם במספר רב של אינטרסים מוגנים ובהם גרימת פגיעה כלכלית ופוטנציאל פגיעה גבוה עוד יותר. עוד נטען כי בהיותו עובד ציבור גרם הנאשם לנזק חמור לשלטון החוק בכך שעצם "המחשבה שישנם פקידים 'מטעם' שגורמים להחלטות שגויות מזייפים וכיוצא ב"

גורמת פגיעה חמורה לשלטון החוק ואמון הציבור במערכת המשפט. ב"כ המאשימה טען שיש ליתן משקל של ממש לעובדה שהנאשם היה עובד במערכת המשפט וגרם בפעולותיו להחלטות מזויפות שהביאו לקיומו של חוב בלתי נכון על גבם של אזרחים תמימים. עמדת המאשימה היא כי מי אשר כך עושה אחת דינו - מאסר בפועל לתקופה ממושכת. בעניין זה הודגשה העובדה שמדובר היה בשלושה מקרים וכן בתיקים בהם היה קיים חוב בסכומים גבוהים מאוד, דבר אשר היה בכוחו לגרום נזק ממשי ל"חייבים" שיצר הנאשם במעשה הזיוף.

המאשימה טענה שאין לראות בנאשם כבעל חלק משני בביצוע העבירה רק בשל כך שלא היה לו רווח חומרי מביצועה, שכן מדובר במי אשר "ישב על השיבר שאפשר את ביצוע מעשה המרמה" ולכן תפקידו של הנאשם היה מהותי ואלמלא הסכמתו לשתף פעולה לא היה זינתי צולח במזימתו.

בהתייחס למתחם הענישה נטען כי יש לראות את כל העבירות כאירוע אחד לצורך קביעת המתחם ולהעמידו על עונש מאסר בן 18 חודשים ועד 36 חודשים בצירוף קנס משמעותי. ביחס לעונשו של הנאשם, התבקש עונש מאסר לריצוי בפועל באמצעו של המתחם שהוצע.

5. **ב"כ הנאשם** הדגישה את העובדה שהנאשם זוכה מחלק מהעבירות שיוחסו לו ובכך ביקשה לומר שניהולו של המשפט לא היה חסר תכלית. כמו כן הודגשה העובדה שהנאשם היה עצור כחודש עד ששוחרר בתנאים מגבילים, בהם שהה תקופה ארוכה עד לביטולם.

ביחס לביצוע העבירות טענה הסנגורית שהנאשם נוצל על ידי עבריינים, היינו זינתי, אשר הורשע בעבר בעבירה דומה. נטען שזינתי ניצל את תמימותו והתחבר עמו בשל תכונה זו באישיותו. כמו כן נטען כי מדובר בעבירות סמוכות יחסית בזמן ומדובר אפוא על כישלון נקודתי ולא על אורח חיים עברייני. הסנגורית הדגישה את העובדה שלא יוחסה לנאשם כל קבלת תמורה או רווח כלשהו מהעבירות שביצע.

ביחס לנסיבותיו האישיות של הנאשם נטען כי מדובר באדם ללא עבר פלילי, אשר ביצע את עבודתו לשביעות רצון מנהליו. הוא נשוי ואב לשני ילדים ומצבו הכלכלי קשה במיוחד לאחר חשיפת הפרשה. בהקשר זה הודגשה העובדה שאשת הנאשם בהליכי קבלת אזרחות ונטען שאם יגזר עליו עונש מאסר תהא לכך השלכה חמורה עד כדי "הגליית חזרה לארץ מוצאה והיא תסורב מהטעמים הקשורים" (הוגש נהל בנושא - ענ/1).

בסיכומו של דבר ביקשה הסנגורית לאמץ את המלצות שירות המבחן ולהימנע מהטלת עונש מאסר ולו בעבודות שירות.

6. **הנאשם** בדבר האחרון שב על עמדתו לפיה טעה רק בכך שביצע את הפעולות באופן טלפוני ולא באמצעות מסמכים בכתב. הנאשם שב וטען שלא הייתה כל כוונה פלילית במעשיו. הנאשם טען שאינו מתאים לעבודה מסוג זה, שכן הוא נוהג לעזור לזולת. הנאשם הביע אכזבה מזינתי וטען שלא האמין שחברו הטוב יסבכו בעבירה פלילית. הנאשם הסביר את מצבו הכלכלי הקשה ואת מעמדה של אשתו בארץ וטען כי

בעטיו של אירוע זה איבד את הכל ומשפחתו היא כל שנשאר לו.

דין והכרעה

7. כישלוננו של הנאשם היה חמור וקשה. הוא מוטט לחלוטין את כל מנגנוני ההגנה של מערכת ההוצאה לפועל, שמטרתם שמירה על טוהר ההליך המשפטי ואמון הציבור במערכת המשפט. כישלוננו מצוי בכל רובד של התנהגות העבריינית. הוא פעל עבור חבר קרוב וטיפל בבקשה אשר לא הייתה אמורה להגיע אליו כלל, שכן עבד במדור אחר שאינו מטפל בבקשות מסוג זה. הוא ביצע את פעולותיו ללא בקשה בכתב כמתחייב, אלא על סמך בקשה טלפונית. הוא שינה נתונים מהותיים בתיק, למרות שידע שהבקשה אינה משקפת זכות אמת ואין ביכולתו של זינתי לקבל את מבוקשו בדרך המלך. על מנת לממש את בקשתו של זינתי הוא ביצע, במודע, פעולות שאינן בסמכותו אלא בסמכות רשם, שהנו נושא משרה שיפוטית שהחוק העניק לו - ולא לאחר - סמכויות אלו. הוא אף עשה פעולות להסוואת שינויים אלו, על דרך של העברת התיקים ללשכה אחרת וקבלת מספר חדש אגב כך. על פעולות אלו הוא חזר שלוש פעמים.

8. מעשיו של הנאשם חמורים במיוחד בשל העובדה כי בוצעו במהלך עבודתו, תוך מעילה באמון שניתן בו ותוך שימוש במידע וכלים שניתנו לו לצורך מילוי תפקידו כחוק. הנאשם הנו עובד ציבור וככזה נדרש לנורמות התנהגות גבוהות. הוא עבד במקום רגיש ביותר - לשכת ההוצאה לפועל - והיה בעל גישה למערכת המחשוב של ההוצאה לפועל. הנאשם פעל במערכת המחשוב כבתוך שלו, מבלי כל מחויבות לתפקידו וחובותיו כלפי הציבור, וזיף במודע נתונים בעלי משמעות רבה. כל זאת הוא עשה לתועלתו של חברו הטוב. התנהגות זו פוגעת אנושות באמון הציבור בשירות הציבורי בכלל ובמערכת המשפט בפרט. ראה לעניין זה בג"צ 6163/92 אייזנברג נגד שר הבינוי והשיכון, פ"ד מ"ז (2) 229:

"אמון הציבור ברשויות השלטון הוא מנכסיה החשובים של הרשות השלטונית, ושל המדינה. כאשר הציבור מאבד את אמונו ברשויות השלטון, הוא מאבד את אמונו באמנה החברתית המשמשת בסיס לחיים משותפים. יש ליתן משקל נכבד לשיקולים הבאים לקיים, לשמר ולפתח את תחושת הציבור, כי משרתיו אינם אדוניו וכי הם עושים את מלאכתם למען הציבור, מתוך יושר וניקיון כפיים."

וראה גם: ת"פ (ת"א) 40138/08 **מדינת ישראל נ' אברהם הירשזון** (24.06.09):

"עובדי ציבור כשמים כן הם. הם משרתים של הציבור; הם מראית פני הצדק. אמון הציבור נתון להם ואינטרס הציבור אמור לשמש נר לרגליהם..." (דבריו של השופט ס' ג'ובראן בע"פ 6916/06 אטיאס נ' מדינת ישראל (לא פורסם)).

איש ציבור החורג מכללי הנהל התקינים, קל וחומר מי שחוצה את הגבול ומבצע מעשים בעלי אופי פלילי, גורר בהתנהלותו זו אובדן אמון הציבור בנבחרי, ושיבוש כל הנורמות: "... יש בתופעות כאלה כדי לכרסם חמורות באמון אותו רוחש האזרח לאלה שהופקדו על-ידי כדי לשרת את הכלל; הן מעכירות את האווירה ונוטעות אכזבה ותיסכול ... הפגיעה היא, כאמור, רחבה ועמוקה יותר:

הפיקוח, שביצעו נדרש מנושא המשרה במסגרת תפקידו, הופך לנלעג, כספי הציבור משולמים לריק והגרוע מכל, צומחות ועולות אמות-מידה מעוותות ביחסי האנוש וביחסיהן של רשויות הציבור והאזרח, שבהן טמונה סכנה לחברה כולה..." (ע"פ 234/77 הנ"ל, פ"מ לב(1) 31, 37).

9. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין על בית המשפט לגזור את הדין לאחר קביעת מתחם ענישה ההולם את העבירה בנסיבותיה. טרם שיעשה כן, עליו לקבוע האם העבירות בהן הורשע הנאשם מהוות אירוע אחד, או שמא מספר אירועים בהתאם לסעיף 40ג'(א) לחוק העונשין. בהמשך עליו לקבוע אם עניינו של הנאשם מצדיק סטייה ממתחם הענישה (לקולה או לחומרה) שאחרת עונשו ייגזר בגדריו של המתחם שנקבע. בעניינו מדובר באירוע אחד הכולל מספר רב של עבירות. אומנם מדובר במספר מועדים שונים בהם בוצעו העבירות וניתן לזהות קורבנות שונים בכל מקרה ומקרה (העיזבון שהפך לחייב בכל מקרה ומקרה). יחד עם זאת קיים בין האירועים השונים קשר הדוק וברור ומכאן שמקובלת עלי עמדת הצדדים לפיה יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד (ראה ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.14); ע"פ 2519/14 קיעאן נ' מדינת ישראל (29.12.14)).

10. **הערכים המוגנים שנפגעו ממעשיו של הנאשם:** מעשיו של הנאשם התבטאו בהפרה של מספר נורמות פליליות בו זמנית. לכן הורשע הוא בעבירות של זיוף בידי עובד ציבור, מרמה והפרת אמונים ושיבוש הליכי משפט. בבסיס כל אחת מעבירות אלו אינטרס מוגן מעט שונה. בעבירות הזיוף בידי עובד ציבור נפגע אמון הציבור במאגרי המידע הציבוריים, כמשקפים את האמת. בכך נפגעה יכולת הציבור להסתמך על הרישומים ולבצע עסקאות על פיהם. כמו כן מעשים אלו פוגעים באמון הציבור במערכת השירות הציבורי ובעובדיו. בהיבט הפרטי של הקורבנות, הרי שקיימת גם פגיעה כלכלית פוטנציאלית בהיקף נרחב, לאור היקף החובות הפיקטיביים שיצר הנאשם - כשלושה מיליון ₪. בתיק ברכה פוגלמן (אישום מס' 1) אף עלה בידי זינתי לממש חלקית את מעשי המרמה והזיוף ולקבל שיק על סך 76,800 ₪ כחלק ממכירת דירת המנוחה.

11. עבירת המרמה והפרת האמונים מגנה על מספר ערכים ובהם אמון הציבור בעובדי הציבור, מניעת פגיעה בתקינות פעילותו של השירות הציבורי ושמירה על טוהר המידות וערכיו של עובד הציבור (דנ"פ 1379/03 מדינת ישראל נ' שבס (30.11.04)). בעניינו לא נטען כלפי הנאשם כי זכה לטובת הנאה מחברו הטוב, אולם אין בכך להמעט מעצם הפגיעה בערכים מוגנים אלו. ראה:

"ביסוד העבירה של הפרת אמונים אינה עומדת ההנאה האישית של הנאשם (אם כי לרוב היא מצויה) אלא הפרת אמונים, אשר עשויה להתקיים גם בנאשם, הפועל למען הגשמת מה שנראה לו כאינטרס הציבורי. "יוכל פקיד להיות אשם במעילה באמון לפי אותו סעיף, אף אם הונע למעשהו על-ידי מניע טהור" (ע"פ 20/53 [3], בעמ' 853). ההוראה העונשית בדבר הפרת אמונים באה להגן על הציבור לא רק מפני עובדי ציבור, המפיקים טובת הנאה בדרך של סטייה מהשורה, אלא גם מפני עובדי ציבור, המוכנים לסטות מהשורה כדי לקדם את משימתם הציבורית. אלה כאלה פוגעים באמון הציבור

ובטוהר המידות של עובדי הציבור."

(ע"פ 645/81 פניץ נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(3), 67)

12. בעבירת שיבוש הליכי המשפט נפגעו הערכים שעניינם טוהר ההליך המשפטי ואמון הציבור במערכת המשפט ובשירות הציבורי בכלל.

13. **מדיניות הענישה:** בפסיקה הודגש לא אחת כי בשל הנזק הגדול שגורם עובד הציבור המועל בתפקידו ובאמונו של הציבור בכלל, ראוי להשית עונשים חמורים ואף עונשי מאסר לריצוי בפועל.

"ההגנה על טוהר השירות הציבורי וקיומו של מנגנון ציבורי שיזכה לאמון הציבור, הוא אחד מהמאבקים החשובים של החברה הישראלית כיום. כדי להתמודד עם נגע זה ולהרתיע את הרבים- כך נפסק- לא די עוד במלל ודברי כיבושין, והגיעה העת לעשות מעשה, על ידי הצגתו של תג מחיר גבוה מזה שהיה נהוג בעבר לצידן של העבירות בתחום"

(ע"פ 8430/11 מדינת ישראל נ' קראשי (25.1.12))

וכן ראה ע"פ 364/76 גוזלן נ' מדינת ישראל, פ"ד ל"א(2) 405, שם נקבע לפני שנים רבות:

"... עובדי הציבור אשר מעלו בתפקידם: אחת דינם למאסר, יהא אשר יהא הזמן שחלף מאז ביצוע עבירותיהם. הם חייבים במאסר, לא מפני שמהבחינות האישיות שלהם ראויים הם למאסר, אלא אף על פי שמבחינותיהם האישיות אולי אינם ראויים למאסר. השמירה על טוהר המידות בשירות הציבור מחייבת הטלת מאסר, למען ישמעו ויידעו שיהיו אשר יהיו הנסיבות האישיות והמקלות שבמקרה פלוני, שום עובד ציבור המועל בתפקידו אינו יוצא בעונש קל מזה."

בע"פ 4872/95 מדינת ישראל נ' גל אילון ו-2 אח', פ"ד נג(3), 1, נקבע על ידי השופטת ט. שטרסברג כהן כי:

"מבחינת האינטרס הציבורי, אין זה מספיק להטמיע בחוק סטנדרטים של התנהגות. הציבור חייב לראותם מיושמים בכל עת ולראות בהם חלק בלתי נפרד מנוהגים חברתיים מקובלים המגינים על גופו, רכושו וכבודו של כל אחד מתוכם. ענישה סלחנית במקרים של התנהגות עבריינית חמורה, עלולה להביא

להתמוטטות עכבות מוסריות, להתפרש כהתפשרות על ערכים ועל נורמות, לפגוע באמינות מימושו של האיום בעונש מאחורי החוק ולהעביר מסר שלילי לעבריינים פוטנציאליים המועדים לבצע עבירות מאותו סוג. באותו אופן בו השתתף עונש ממשי הוא בבחינת ביטוי חברתי חריף לגינוי לו ראויים המעשים החמורים, כך אימוץ הגישה הסלחנית תחליש הכרת האיסור שבהתנהגות".

בע"פ 8594/07 ראיף **חמוד נ' מדינת ישראל**, תק - על 2008 (3) 1714 נפסק:

"באשר לערעור כנגד העונש - המערער הוא עובד ציבור שחטא בעבירות שעל חומרתן ופגיעתן בתדמיתו של השרות הציבורי, אין צורך להכביר מילים. הוא מעל באמון שניתן בו, ומשנתפס בקלקלתו החל מפריח האשמות לכל עבר. המערער כשל בתחום בו רואה המנהל הציבורי את נשמת אפו - ניקיון כפיים, ועל כן מעילה באמון שניתן בו היתה חייבת לזכות בענישה קשה ...".

14. לענין מדיניות הענישה במקרים דומים יחסית, ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים:

בע"פ 3912/14 **נאסר נ' מדינת ישראל** (1.12.14) - נדחה ערעורו של הנאשם על חומרת עונשו. הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירות של גניבה בידי עובד ציבור, זיוף בידי עובד ציבור מתוך כוונה לקבל באמצעותו דבר, והפרת הוראה חוקית. לפי עובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם עבד כפקיד במדור ערעורים במזכירות בית המשפט המחוזי ובמסגרת תפקידו היה אחראי על יישום החלטות שיפוטיות בדבר החזרת כספים לצדדים. הנאשם גנב כספים מקופת בית המשפט בכך שהפיק דו"ח ממערכת נט-המשפט על אודות תיקים שהטיפול בהם הסתיים, אך מצוי בהם סכום כסף לטובת אחד הצדדים (החזר אגרה או פיקדון). הנאשם זייף בשש עשרה הזדמנויות בקשות הנחזות באופן שהוגשו מטעם מי מהצדדים ובהן פרטי חשבון הבנק שלו במקום פרטי חשבון הבנק של הזכאים. במעשים אלו גנב המערער מקופת בית המשפט 37,251 ₪, אולם בפועל הועבר לידי סכום נמוך יותר (כ-15,000 ₪) שכן מעשיו התגלו טרם העברת יתרת הסכום לחשבונם.

בית המשפט המחוזי קבע כי לאור חומרת מעשיו ופגיעתו כעובד בית המשפט באמון הציבור **מתחם העונש ההולם במקרה דנן נע בין שנת מאסר לשנתיים מאסר בפועל**. בית המשפט המחוזי השית על הנאשם 12 חודשי מאסר, תוך שיודגש כי בהתאם להסדר טיעון הייתה זו עתירתה המרבית של המאשימה. בית המשפט העליון דחה כאמור את הערעור על חומרת העונש תוך שעמד על חומרת מעשיו של הנאשם בציינו כי "משנה חומרה מתווסף בעיני למעשיו של המערער במקרה דנן משום ששימש כעובד ציבור במערכת בתי המשפט."

בע"פ 3541/11 **מדינת ישראל נ' גור פריג** (18.9.11) - התקבל ערעורה של המדינה על קולת העונש. הנאשמת הורשעה, במסגרת הסדר טיעון, במספר עבירות של גניבה בידי עובד ציבור, זיוף בידי עובד ציבור, קבלת דבר במרמה וכן מרמה והפרת אמונים. לפי עובדות כתב האישום, במשך כשבע שנים הועסקה המשיבה

בתפקיד מנהלת חשבונות במועצה המקומית מעלה אפרים. נטען, כי המשיבה נהגה לזייף טפסים שונים, באמצעותם העבירה, שלא כדין, מחשבונה של המועצה המקומית לחשבונו ולחשבונו של בנה, סכום כולל של 436,604 ש"ח. בית המשפט המחוזי התחשב בנסיבות חייה הקשות של הנאשמת ובמצבה הכלכלי הקשה וכן בעובדה שהיא החזירה חלק נכבד מהסכום, והטיל עליה 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות בנוסף לפיצוי למעביד בסכום של 251,604 ₪, מאסר מותנה וצו מבחן. בית המשפט העליון, כאמור קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש והעמיד את עונשה של הנאשמת על 7 חודשי מאסר בפועל תוך שציין את חומרת מעשיה ואת הנזקים שנגרמו בעקבות מעשיה.

בע"פ (מחוזי חיפה) 844/05 **מדינת ישראל נ' ניזרי** (8.6.06)- הנאשם הורשע בין היתר בעבירות של קבלת דבר במרמה וזיוף בידי עובד ציבור, בכך שבמהלך עבודתו כמפקח במס הכנסה, עזר לשני נישומים לקבל החזרי מס במרמה, על ידי טיפול וזירוז בקשותיהם להחזרי מס וכן על ידי זיוף המסמכים. החזרי המס אשר הוציא הנאשם במרמה הצטברו לסך כולל של 126,433 ₪, כאשר הנאשם קיבל חלק מהסכומים לידי, כתמורה על פעילותו. הנאשם היה צעיר ללא עבר פלילי והתסקיר בעניינו המליץ על הימנעות ממאסר. בית משפט השלום גזר עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות וקנס. ערעור המדינה על קולת רכיב המאסר נדחה.

בע"פ 9696-01-10 **דיקר נ' מדינת ישראל** (27.4.10)- הורשע הנאשם בעבירות של זיוף בידי עובד ציבור בכוונה לקבל דבר, שימוש במסמך מזויף, קבלת דבר במרמה ומרמה והפרת אמונים. על-פי עובדות כתב האישום, בזמן שעבד כרופא ושימש כיו"ר ועדת הלסנקי, בדה הנאשם ניסוי שלכאורה ערך ולצורך כך זייף מסמכים ונתונים רבים. על בסיס נתונים מזויפים אלה ביקש הנאשם לפרסם מאמר בענין שייתכן ואם היה מתקבל לפרסום היה משמש בסיס מוטעה לרופאים ברחבי העולם. הנאשם נעדר עבר פלילי, הורחק מתפקידו ואף מהאקדמיה, הגיע להסדר טיעון עם המאשימה לפיו ירצה 4 חודשי מאסר בעבודות שירות. בית המשפט השלום לא קיבל את הסדר הטיעון והטיל עליו 8 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי עמד על חומרת העבירות והנזקים שנגרמו לציבור, אך בשל הסדר הטיעון, הפחית את עונשו של הנאשם ל-6 חודשים שירוצו בדרך של עבודות שירות.

בת"פ 1012/07 **מדינת ישראל נ' מאיר** (28.10.08)- הורשע הנאשם במסגרת הסדר טיעון בעבירות של מרמה, הפרת אמונים וגניבה בידי מורשה. על-פי עובדות כתב האישום, הנאשם היה עובד ציבור ושימש כראש ענף גביה ואכיפה באגף המכס והמע"מ בלשכת המס בטבריה. במסגרת תפקידיו היה הנאשם אחראי, בין היתר, על גביית כספים מחייבים שונים. בעקבות קשיים כלכליים שנבעו מהימורים, פנה הנאשם לגופים שזקקו לשירותיו כעובד ברשות המיסים וביקש ואף קיבל מהם הלוואות לכיסוי חובותיו. במקרים אחרים, נטל לכיסו תשלומים ששולמו על ידי חייבי מס. הנאשם כבן 44, נעדר עבר פלילי, הביע חרטה והחזיר את כל הכספים. לאור האמור לעיל הטיל עליו בית המשפט 6 חודשי מאסר שירוצו על דרך של עבודות שירות.

נסיבות נוספות הקשורות לביצוע העבירה

15. בהכרעת הדין זיכיתי, כאמור, את הנאשם מעבירת קשירת קשר תוך שציינתי שאין הכרח שהעבירות בוצעו

אגב תכנון מוקדם. מכאן שנכון לראות את הנאשם כמי שביצע את העבירות שלא אגב תכנון מוקדם.

16. חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוע העבירה

(סעיף 40ט' (2) לחוק העונשין): ב"כ הנאשם טענה שהנאשם נוצל על ידי זינתי וכי היה כלי בידיו בשל אופיו הנוח. אכן, אינני מוציא מכלל אפשרות שהנאשם הנו אדם שקל להשפיע עליו וכי זינתי לא התקשה לשכנעו לבצע את העבירות ואולם יש לזכור שהנאשם לא הודה בביצוע העבירות, אלא טען שביצע את מעשיו מתוך אמונה שזינתי היה זכאי לבקש שינויים אלו. קו זה אינו יכול להתיישב עם טיעון בדבר השפעה, שכן זו מחייבת שכנוע והנאשם לא טען בעדותו שנדרש כלל לשכנע, שכן לטענתו האמין שבקשתו של זינתי לגיטימית וכשרה. ודוק: הכוונה כאן להשפעה על ביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם ולא השפעה לבצע פעולות לגיטימיות, אך ללא בקשה בכתב (שזו הייתה גרסת הנאשם בשלב בירור האשמה). טענה זו, אפוא, בשלב הטיעונים לעונש מעוררת קושי, שכן הנאשם אינו יכול להביא ראיות לעונש "הסותרות את הנטען על ידיו בשלב בירור האשמה" (סעיף 40י' (1) לחוק העונשין). בנוסף, מדובר בעובדות הטעונות הוכחה ואין די בטיעון בנושא, אלא היה על הנאשם להביא ראיות להוכחת אותה השפעה. אולם כאמור ניסיון להביא ראיות בנושא, אפשר שהיה נתקל בקושי שתואר לעיל בדבר חוסר האפשרות לסתור את הנטען על ידי הנאשם בשלב בירור האשמה (ראה לעניין זה ע"פ 3667/13 מילד מוחמד ח'אטיב נ' מדינת ישראל (14.10.14)). סיכומי של דבר, השפעתו של זינתי לא הוכחה וטענה בנושא אף עומדת בניגוד מסוים לטענת הנאשם בשלב בירור האשמה.

ביחס לחלקו של הנאשם בביצוע העבירות, הרי שלדעתי, הוא אינו שולי כלל ועיקר, אלא ניצב בשורה אחת עם חלקו של זינתי. כוונתי בעניין זה היא לעבירות בהן הורשע הנאשם ולא לעבירות שביצע זינתי בהמשך על סמך הזיוף, בהן לא הורשע הנאשם והן לא יוחסו לו מעולם. ביחס לעבירות בהן הורשע הנאשם, הרי שזינתי ביקש את ביצועו והנאשם ביצע. אמנם לא יוחס לנאשם כי היה מודע לפרטי התכנית העבריינית של זינתי (ולכן לא יוחסה לו שותפות בביצועה) אולם חלקו היה חיוני ביותר עבור זינתי ומכאן שמדובר בחלק ממשי וקריטי. כפי שנקבע בהכרעת הדין, הנאשם היה מודע היטב שזינתי מבקש ממנו לרשום במחשבי ההוצאה לפועל פרטים שגויים שאין מאחוריהם זכות אמת. לאור כך אין חשיבות רבה לעובדה שהנאשם לא היה מודע לפרטי התכנית העבריינית המדויקת. הוא ידע שהוא מבצע מעשה זיוף וכי שיתוף הפעולה שלו חיוני לצורך הגשמת מטרתו של זינתי - זיוף נתוני התיק. רק הנאשם יכול היה לבצע את השינוי האסור ומכאן שחלקו בביצוע העבירה משמעותי.

17. הנזק שנגרם מביצוע העבירות והנזק שהיה צפוי להיגרם: (סעיף 40ט' (2) (3) לחוק העונשין):

הנזק שגרם הנאשם לאמון הציבור בשירות הציבורי ובמערכת המשפט בפרט, חמור וממשי. שיתוף פעולה של עובדי ציבור עם גורמים עבריינים וביצוע עבירות זיוף במחשבי מערכת המשפט למטרות עברייניות, פוגע אנושות באמון שהציבור רוכש למערכת המשפט ולתקינות ההליך המשפטי. בנוסף במקרה זה גרם הנאשם נזק כלכלי ממשי שבא לידי ביטוי בכך שזינתי קיבל שיק על סך 76,800 ₪ ממכירת הדירה בתיק ברכה פוגלמן (אישום מס' 1). יחד עם זאת לדעתי פוטנציאל הנזק שגרם הנאשם חמור שבעתיים ואסביר. הנאשם שינה נתונים בתיקי הוצאה לפועל, אשר בשניים מהם היה סכום החוב כ- 1,500,000 ₪. מדובר בסכום עתק והנאשם כעובד הוצאה לפועל ותיק, בוודאי הבין מה גורלו של מי שזה עתה נרשם לחובתו חוב על סך מיליון וחצי ₪ במרמה וזיוף. הנאשם בוודאי היה מודע שאדם זה צפוי לעיקולים על דירתו, רכבו, חשבונות

הבנק שלו, קרנות פנסיה ועוד רכוש, כמו גם הליכים פוגעניים רבים אחרים. מדובר בנזק עצום לאדם תמים, אשר יום בהיר אחד מוצא עצמו בהליך משפטי מהסוג שיצר עבורו הנאשם בכזב. אין צורך בדמיון מפותח על מנת להבין את עוצמת הפגיעה באדם זה. לבו של הנאשם היה גם לפוטנציאל נזק זה, כאשר שינה את הנתונים לבקשתו של זינתי. לא התעלמתי מהעובדה שבכל התיקים מדובר היה בעיזבונות של נפטרים עריריים ומכאן שלא היה צפוי נזק מהסוג שתואר לעיל, ואולם במקרה זה הנאשם אינו יכול לבקש הקלה לעצמו בטיעון זה, שכן הוא טוען (והדבר היה מקובל על המאשימה) שלא היה מודע לתוכניתו של זינתי ומכאן שיש לייחס לו ידיעה על מקרה "רגיל" של חייב בשר ודם, חי וקיים אשר עלול היה להינזק באופן ניכר ממעשיו.

18. **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה (סעיף 40ט' (5) לחוק העונשין):** ב"כ הנאשם טענה שהנאשם לא זכה לכל תמורה ממעשיו, אלא עשה את מעשיו על רקע החברות עם זינתי. אכן, לא יוחסה לנאשם כל טובת הנאה חומרית שקיבל ממעשיו ובשל כך הוא אף זוכה מהחלופה המחמירה שיוחסה לו ביחס לעבירה של זיוף בידי עובד ציבור והורשע בחלופה המקלה. לצורך גזר הדין מקובל עלי שהסיבה שהנאשם ביצע את העבירות הייתה יחסיו הקרובים לזינתי ולא תאוות בצע.

19. **הניצול לרעה של כוחו ומעמדו של הנאשם (סעיף 40ט' (11) לחוק העונשין):** כאמור, הנאשם היה עובד הציבור ובעל גישה למחשבי ההוצאה לפועל. הוא ניצל לרעה את כוחו ותפקידו על מנת לבצע את העבירות.

20. לאור כל זאת, בהביאי בחשבון את העיקרון המנחה בענישה שהנו הלימה, הערכים החברתיים שנפגעו, מידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנוהגת ויתר הנסיבות כאמור בסעיף 40ט' לחוק העונשין, סברתי כי מתחם הענישה ההולם את העבירות בנסיבותיו של מקרה זה (המהוות אירוע אחד), הנו מאסר בפועל **למשך 8 חודשים ועד 24 חודשים בצירוף קנס.**

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

21. לצורך קביעת עונשו של הנאשם הבאתי בחשבון את העובדה שמדובר באדם חיובי, שתרם לחברה ועברו נקי. בכלל זה התחשבתי במכתבי הערכה שהגיש הנאשם במסגרת ראיותיו לעונש, מהם עולה תמונה של עובד מסור המעניק לציבור שירות אדיב ואכפתי. מנגד, הבאתי בחשבון, במידה מסוימת, את עברו המשמעותי של הנאשם שיש בו להעיד על חוסר כיבוד נורמות התנהגות המצופות מעובד ציבור ושימוש לרעה במשאבי הציבור לתועלתו האישית.

22. עוד הבאתי בחשבון את הפגיעה שנגרמה לנאשם מביצוע העבירה. הנאשם מושעה מעבודתו מאז חשיפת הפרשה והרשעתו, יש להניח, שתביא לפיטוריו מהשירות הציבורי. הבאתי עוד בחשבון את הפגיעה שתגרם לנאשם ומשפחתו בשל העונש שיוטל עליו. הנאשם אינו בעל דפוסים עבריינים ומקובל עלי שהוא אדם חיובי

בבסיסו. עונש מאסר לאדם מסוגו של הנאשם אינו עונש קל כלל ועיקר והפגיעה שתגרם בעטיו לנאשם ומשפחתו ברורה. במקרה זה נראה שהפגיעה אף תתעצם בשל העובדה שאשת הנאשם אינה בעלת אזרחות ישראלית והיא מטפלת בשני ילדים קטנים. ואולם אינני שותף למסקנת ב"כ הנאשם לפיה תוצאת מאסרו של הנאשם היא חיובה של אשת הנאשם לעזוב את הארץ. עיון בנוהל שהוגש (ענ/1) מעלה כי תוצאה זו אינה אוטומטית אלא היא פונקציה של הפעלת שיקול דעת על פי הנסיבות, כאשר אחת מהן היא הימצאותו של בן הזוג הישראלי במאסר ממושך. המאסר אשר יגזר על הנאשם אינו ממושך ומכאן שאינני סבור שמדובר בנימוק בעל משקל במקרה זה.

עוד הבאתי בחשבון את התקופה בה שהה הנאשם בתנאים מגבילים.

23. לצורך גזירת עונשו של הנאשם באתי לכלל מסקנה שאין מקום לחריגה ממתחם הענישה שקבעתי, לקולה או לחומרה. סבור אני אף כי במקרה זה ראוי שהאינטרס הפרטי ייסוג בפני האינטרס הציבורי, בשל חומרת העבירות שביצע הנאשם ומשמעותן הציבורית.

24. לצורך גזירת דינו של הנאשם התחשבתי בעונש שהוטל על הנאשם בע"פ 3912/14 **נאסר נ' מדינת ישראל** (1.12.14) (להלן: "פרשת נאסר"). מדובר במקרה קרוב יחסית לעניינינו ויש בו להוות מעין נקודת ציון באשר לעונש הראוי לנאשם. בשני המקרים מדובר בנאשמים שעבדו במערכת בתי המשפט והפגיעה שגרמו לאמון הציבור בשירות הציבורי ובעובדי הציבור חמור ודומה יחסית. בפרשת נאסר ביצע הנאשם את מעשיו על רקע בצע כסף ואף קיבל סכום של כ-15,000 ₪ לידיו. בכך נראה שעניינו חמור מאשר עניינו. יחד עם זאת פוטנציאל הנזק האישי לחייבים שגרם הנאשם חמור הרבה יותר. בעניין נאסר מדובר היה בגניבות של סכומים קטנים יחסית (כ - 35,000 ₪ בשישה עשר מקרים שונים). הנאשם לעומת זאת, הביא למצב בו יכולה הייתה להיגרם לאדם פלוני (שאת זהותו לא ידע) פגיעה אנושה שמהותה פתיחת הליכי הוצאה לפועל נגדו בשל חוב מזויף של מיליון וחצי ₪. בעניין נאסר נקבע מתחם ענישה של שנה עד שנתיים מאסר והוטל עונש מאסר בן שנה, רק בשל כך שהיה זה הגבול העליון של עתירת המאשימה על פי הסדר הטיעון שבין הצדדים. עונשו של הנאשם יגזר, אפוא, בזיקה לעונש בפרשת נאסר.

25. לא התעלמתי מפסה"ד בעניין רקיר שצירפה ב"כ הנאשם (ת.פ 317/06 **מדינת ישראל נ' אנה רקיר** (9.7.07)). במקרה זה הורשעה הנאשמת - עובדת לשכת ההוצאה לפועל בחיפה - בכך שביטלה צו עיכוב יציאה מהארץ נגד חייב, תוך עקיפת הרשם וכן ביצעה לאחר מכן פעולות לשיבוש הליכי החקירה. בנוסף הורשעה נאשמת זו בלקיחת שוחד בכך שביקשה וקיבלה סכום כסף מחייבת על מנת לזרז את הטיפול בבקשתה לאיחוד תיקים. על הנאשמת הוטל עונש מאסר בן 6 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות, אולם היה זה במסגרת הסדר טיעון לפיו הוסכם על הצדדים שעונשה של הנאשמת יגזר בטווח שבין 6-12 חודשי מאסר. עניינו שונה, שכן הנאשם לא הודה בביצוע העבירות ולא קיים הסדר טיעון בעניינו. מובן כי כפירתו לא תיזקף לחובתו, אולם לא ניתן להשוות את עניינו למקרה הנ"ל.

26. לא התעלמתי מעמדתו של שירות המבחן, אולם לא ראיתי לקבלה. כידוע "עמדת שירות המבחן היא אינה אלא אחד השיקולים העומדים בפני בית-המשפט בבואו לגזור את דינו של נאשם - לעיתים יאמץ בית-המשפט את המלצת שירות המבחן במלואה, לעיתים יאמץ אותה בחלקה ולעיתים ידחה אותה מכל וכל. כל עניין לנסיבותיו הוא, וכל מקרה יבחן לגופו" (רע"פ 1068/13 **מלסה נ' מדינת ישראל** (22.2.2013)). שירות המבחן מונחה על ידי שיקולים שונים והוא נותן משקל רב לשיקולים שעניינם שיקומו של הנאשם. בית

המשפט חייב להביא בחשבון שיקולים רחבים יותר לצורך גזירת הדין (בש"פ 5309/05 **צמח נ' מדינת ישראל** (29.6.2005)). במקרה זה סברתי שאין מקום לקבל את עמדתו של שירות המבחן, אם כי התרשמותו החיובית של שירות המבחן מהנאשם, הביאה למיתון עונש המאסר שיוטל על הנאשם.

27. לא התעלמתי אף מכך שהפניתי את הנאשם לממונה על עבודות השירות, אולם ציינתי בהחלטתי שאל לו להסיק מכך שזה יהיה עונשו וכי טרם גיבשתי את דעתי באשר לעונש שיוטל עליו. ציינתי שההפניה לממונה באה על מנת שיהיו בפני את מלוא אפשרויות הענישה טרם גזירת הדין (ראה לעניין זה ע"פ 8704/08 **הייב נ' מדינת ישראל**, (23.4.2009)).

28. **סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. מאסר בפועל למשך 9 חודשים, בניכוי ימי מעצרו (29.10.11-23.11.11).

ב. מאסר על תנאי למשך שישה חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך שנתיים מיום שחרורו מהמאסר אחת או יותר מהעבירות בהן הורשע.

ג. קנס בסך 3,000 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בעשרה תשלומים שווים ורצופים החל ביום 1.3.15; אי עמידה באחד התשלומים תעמיד את יתרת התשלום לפירעון מיד.

הנני מעביר ביצוע מאסרו של הנאשם עד ליום 15.2.15

בתאריך זה ועד השעה 10:00 על הנאשם להתייצב בבית מעצר קישון, לשם ריצוי מאסרו, כשברשותו תעודת זהות.

על הנאשם לתאם, מבעוד מועד, כניסתו למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס בטלפון:

9787377 - 08.

9787336 - 08.

הנאשם יחתום על התחייבות עצמית בסך 10,000 ש"ח להתייצבות לריצוי מאסרו.

ניתן בזאת צו עיכוב יציאה מהארץ נגד הנאשם. הנאשם יפקיד את דרכונו בכספת בית המשפט עוד עמוד 13

היום.

זכות ערעור בתוך 45 יום.

ניתנה והודעה היום ט"ו טבת תשע"ה, 06/01/2015 במעמד הנוכחים.